El turisme com a població i com a parc habitacional

Població Turística Equivalent i Capacitat Habitacional Turística a Barcelona, Catalunya i grans ciutats globals

Esborrany 0.3 - versió catalana

Idea central: mesurar el turisme no només com un flux anual de visitants, sinó com a presència humana mitjana i com a capacitat física d'allotjament. La primera dimensió és demogràfica; la segona, habitacional.

Resum

Aquest article proposa un marc de mesura dual de la pressió turística sobre el territori. La primera dimensió és demogràfica: converteix les pernoctacions anuals en una magnitud comparable amb la població resident mitjançant la Població Turística Equivalent (PTE).[1] La segona dimensió és habitacional: mesura quantes unitats, habitatges, habitacions o places estan estructuralment destinades a l'allotjament turístic.

El punt de partida és una confusió habitual en el debat públic: comparar directament els turistes anuals amb els residents. Els turistes anuals són una magnitud de flux; els residents són una magnitud d'estoc. La PTE transforma aquest flux en una població mitjana present: **PTE = pernoctacions / 365**. L'anàlisi es completa amb indicadors de capacitat turística, habitatges d'ús turístic (HUT)[2] i places turístiques per habitatge.

Aplicat a dades recents, Catalunya va tenir el 2025 uns **98,6 milions de pernoctacions** en allotjaments turístics, equivalents a **270.137 persones turístiques mitjanes**. La ciutat de Barcelona va registrar **37,8 milions de pernoctacions** en allotjaments turístics, equivalents a **103.590 persones**. La comparació internacional mostra que Barcelona, Roma i París se situen en ràtios demogràfiques turístiques relativament pròximes, mentre que Londres destaca per la seva magnitud absoluta i Nova York exigeix una conversió prudent perquè publica principalment nits d'habitació hotelera.

Paraules clau: turisme; població turística equivalent; habitatge turístic; capacitat d'allotjament; Barcelona; Catalunya; turistificació; població efectiva.

---

[1] **Població Turística Equivalent (PTE)** s'utilitza aquí com el nombre mitjà de persones turístiques presents en un territori al llarg d'un any: pernoctacions turístiques anuals dividides entre 365. L'operació té precedents en l'estadística ambiental turística, però l'acrònim no es tracta aquí com un indicador globalment estandarditzat.

[2] **Habitatge d'ús turístic (HUT)** s'utilitza en aquest paper per referir-se a una unitat d'habitatge registrada o considerada per a allotjament turístic. No equival a una plaça individual.

1. Introducció

El turisme se sol presentar mitjançant xifres anuals de visitants: milions de turistes, arribades, viatges o estades. La població resident, en canvi, es presenta com una xifra de persones que viuen habitualment en un territori. Aquestes dues magnituds no són directament comparables. Una expressa un flux acumulat durant un any; l'altra expressa un estoc poblacional.

Quan s'afirma que una ciutat d'1,7 milions d'habitants rep més de deu milions de turistes l'any, se suggereix una pressió enorme, però no es respon a la pregunta més important per a la planificació urbana: quants turistes hi són simultàniament presents en un dia mitjà. Per respondre-la cal transformar les pernoctacions anuals en població mitjana diària.

Aquest article proposa ordenar l'anàlisi turística amb una matriu de doble entrada. La primera entrada és demogràfica: mesura la presència humana del turisme. La segona és habitacional: mesura l'espai físic orientat a l'allotjament turístic. Una ciutat pot tenir una presència turística mitjana moderada però una forta pressió habitacional si una part significativa del seu parc residencial o de la seva capacitat d'allotjament es dedica al turisme. També pot passar el contrari: una PTE alta amb una capacitat molt intensament utilitzada i poc marge d'absorció.

L'objectiu no és substituir les estadístiques turístiques convencionals, sinó traduir-les a unitats comparables amb la població i l'habitatge. D'aquesta manera, el turisme pot entrar en el debat sobre ciutat, habitatge, infraestructures, consum d'aigua, residus, transport i capacitat urbana sense barrejar fluxos anuals amb poblacions permanents.

2. Antecedents conceptuals: de les pernoctacions a la població equivalent

El concepte de població turística equivalent no parteix de zero. En l'estadística ambiental espanyola ja apareix com a **Tourist Population Equivalent** o **Población Turística Equivalente**. En informes del Ministeri de Medi Ambient es definia com la suma de pernoctacions turístiques dividida entre 365 dies. La seva utilitat era traduir l'activitat turística anual en una població equivalent que hauria residit tot l'any en el territori.

PTE = pernoctacions turístiques anuals / 365

Aquest precedent és important per dos motius. Primer, mostra que l'operació matemàtica no és nova. Segon, permet situar l'aportació d'aquest paper en un altre lloc: no en la invenció de la PTE, sinó en la seva integració dins una teoria doble de pressió turística, demogràfica i habitacional.

La idea general de població equivalent també té una genealogia més àmplia en enginyeria ambiental i planificació d'infraestructures, on es dimensionen serveis per a poblacions efectives superiors a les empadronades. En territoris turístics, aquesta diferència entre població de dret i població de fet és especialment rellevant.

Font: Ministeri de Medi Ambient, *Environmental Profile of Spain 2009*, indicador *Tourist Population Equivalent*.

3. Marc teòric

3.1. Tres unitats que no s'han de confondre

La distinció central del model és senzilla, però decisiva. En turisme urbà sovint es barregen tres unitats diferents: unitats d'allotjament, places i persones presents.

Unitat	Què mesura	Exemple	Error freqüent
Habitatge o establiment turístic	Una unitat física o administrativa d'allotjament.	Un pis turístic, un hotel, un hostal, un apartament turístic.	Comptar-lo com si fos una persona o un llit.
Plaça turística / bed-place / llit	Capacitat per allotjar una persona.	Un HUT amb 5,5 places mitjanes pot allotjar unes 5 o 6 persones.	Confondre places amb habitatges.
Població Turística Equivalent	Persones turístiques presents de mitjana segons les pernoctacions.	270.137 turistes mitjans a Catalunya el 2025.	Confondre capacitat potencial amb ocupació efectiva.

Per això no hi ha contradicció a afirmar que Catalunya té **105.399 habitatges d'ús turístic** i **580.073 places** en aquests habitatges. Un habitatge turístic no equival a una plaça: un habitatge conté diverses places. En el cas català, la mitjana és de **5,50 places per habitatge d'ús turístic**; a la ciutat de Barcelona, **5,82 places per habitatge d'ús turístic**.

> places mitjanes per HUT = places en HUT / nombre d'HUT
>
> Catalunya: 580.073 / 105.399 = 5,50 places per HUT
>
> Barcelona: 61.875 / 10.632 = 5,82 places per HUT

3.2. Dimensió demogràfica: Població Turística Equivalent

Sigui **T** el nombre anual de turistes, i sigui **s** l'estada mitjana en nits. Les pernoctacions anuals **N** són el producte d'ambdós elements:

> N = T x s

La Població Turística Equivalent es defineix com les pernoctacions anuals dividides entre els dies de l'any:

> PTE = N / 365

Substituint **N** per **T x s**, s'obté la fórmula descomposta:

> PTE = (T x s) / 365

Per tant, ambdues formulacions són equivalents:

> **PTE = N / 365 = (T x s) / 365**

La fórmula agregada és preferible quan coneixem les pernoctacions, perquè evita errors d'arrodoniment en el nombre de turistes i l'estada mitjana. La fórmula descomposta és útil per explicar intuïtivament per què un flux anual de milions de turistes es converteix en un estoc mitjà molt menor de persones simultàniament presents.

3.3. Indicadors demogràfics derivats

La PTE adquireix sentit polític i urbà quan es compara amb la població resident. Sigui **PR** la població resident. L'Índex de Presència Turística (IPT)[3] mesura quin percentatge addicional de població representa el turisme mitjà:

$$IPT = PTE / PR$$

La població efectiva mitjana suma residents i turistes equivalents:

$$PE = PR + PTE$$

I la proporció turística dins la població efectiva mesura quina part de totes les persones presents són turistes:

$$theta_T = PTE / (PR + PTE)$$

La diferència entre **IPT** i **theta_T** és conceptual. **IPT** mesura el turisme com a increment sobre els residents. **theta_T** mesura la participació turística dins el total de persones presents.

3.4. Dimensió habitacional: capacitat turística i habitatge

La dimensió habitacional no mesura quants turistes hi ha presents, sinó quant espai físic o capacitat d'allotjament està orientat al turisme. Per això es distingeixen dos nivells.

El primer nivell és residencial estricte. Sigui **V** el parc total d'habitatges i **V_HUT** el nombre d'habitatges d'ús turístic. L'Índex de Turistificació Habitacional (ITH)[4] es defineix així:

$$ITH = V_HUT / V$$

El segon nivell és d'allotjament total. El turisme no s'allotja només en habitatges turístics, sinó també en hotels, hostals, pensions, càmpings, apartaments turístics, albergs i establiments de turisme rural. Per això definim la Capacitat Turística Total (CTT)[5] com la suma de places per modalitat:

$$K_T = K_H + K_HUT + K_A + K_C + K_R + K_ALB + \ldots$$

La relació entre ocupació mitjana i capacitat s'aproxima mitjançant:

---

[3] **Índex de Presència Turística (IPT)** és un acrònim analític proposat en aquest paper per a la ràtio entre Població Turística Equivalent i població resident.

[4] **Índex de Turistificació Habitacional (ITH)** és un acrònim analític proposat en aquest paper per a la ràtio entre habitatges d'ús turístic i parc total d'habitatges.

[5] **Capacitat Turística Total (CTT)** s'utilitza aquí com a categoria analítica per a la suma de places turístiques de totes les modalitats d'allotjament considerades.

U_T = PTE / K_T = Percentatge d'Ocupació Turística Mitjana

Aquest quocient no s'ha de confondre amb la taxa oficial d'ocupació, perquè la taxa oficial se sol calcular sobre places efectivament ofertades, mentre que aquí es compara amb l'estoc total registrat o disponible segons la font.

4. Metodologia i fonts

La metodologia consisteix a calcular, per a cada territori, dues famílies d'indicadors. En la dimensió demogràfica, s'utilitzen pernoctacions anuals sempre que estiguin disponibles. En la dimensió habitacional, s'utilitzen places turístiques, habitatges turístics, habitacions o unitats registrades segons l'estadística de cada ciutat.

La comparació internacional exigeix cautela. Les estadístiques espanyoles i italianes publiquen sovint places o **posti letto**, comparables a capacitat-persona. París ofereix dades de nits hoteleres i registre de **meublés touristiques**, però no tots equivalen a habitatges retirats permanentment del mercat residencial. Londres i Nova York publiquen sovint **rooms** o **room nights**: habitacions, no persones. En aquests casos, les comparacions es presenten com a mètriques no plenament homogènies o com a escenaris amb supòsits explícits.

Territori	Font principal de demanda	Font principal de capacitat	Unitat crítica
Catalunya	Pernoctacions en allotjaments turístics, Generalitat	Idescat: establiments i places	Places
Barcelona ciutat	Observatori del Turisme: turistes i pernoctacions	Observatori: places per modalitat	Places
Roma	Roma Capitale: arrivi i presenze	Comune di Roma: posti letto	Posti letto / places
París	INSEE: nits hoteleres	Ville de Paris: meublés registrats	Nits hoteleres i registres, no sempre places
Londres	GLA/ONS: visitor nights	GLA: rooms	Habitacions
Nova York	NYC Tourism: hotel room nights sold	NYC Tourism: hotel rooms	Habitacions hoteleres

5. Aplicació a Catalunya i Barcelona

5.1. Catalunya, 2025

El 2025 van arribar a Catalunya 31,9 milions de turistes allotjats en allotjaments turístics, amb 98,6 milions de pernoctacions i una estada mitjana de 3,09 nits. A partir de les pernoctacions, la PTE es calcula així:

PTE = 98.600.000 / 365 = 270.137 persones

La fórmula descomposta ofereix una comprovació:

PTE = (31.900.000 x 3,09) / 365 = 270.058 persones

La diferència de 79 persones equivalents es deu a l'arrodoniment de les xifres publicades de turistes i estada mitjana. Per al càlcul principal s'utilitza la fórmula agregada per pernoctacions.

Indicador	Valor
Turistes anuals	31.900.000
Pernoctacions	98.600.000
Estada mitjana publicada	3,09 nits
PTE agregada	270.137
Població resident	8.210.710
PTE / població resident	3,29%
Població efectiva mitjana	8.480.847
Proporció turística en població efectiva	3,19%

Font: Generalitat de Catalunya, Dades d'afluència als allotjaments turístics de Catalunya. Any 2025; Idescat, població estimada a 1 de gener de 2026.

La dimensió habitacional mostra una escala molt diferent. Catalunya tenia **1.219.223 places turístiques reglades** el 2025. Els habitatges d'ús turístic eren **105.399 establiments** i sumaven **580.073 places**, gairebé la meitat de totes les places turístiques registrades.

Modalitat	Places	Pes sobre el total
Establiments hotelers	331.853	27,22%
Càmpings	267.507	21,94%
Turisme rural	23.002	1,89%
Apartaments turístics	16.788	1,38%
Habitatges d'ús turístic	580.073	47,58%
Total	**1.219.223**	**100,00%**

Indicador habitacional	Valor
Places turístiques totals	1.219.223
PTE / places turístiques	22,16%
Habitatges d'ús turístic	105.399
Places en HUT	580.073
Places mitjanes per HUT	5,50
Habitatges familiars totals	3.915.129
HUT / habitatges totals	2,69%
Places turístiques / 100 habitatges	31,14
Places HUT / 100 habitatges	14,82

Font: Idescat, capacitat d'allotjaments turístics 2025; Idescat, Cens de població i habitatges 2021.

5.2. Barcelona ciutat, 2025

Barcelona ciutat presenta un punt metodològic important. L'Observatori del Turisme distingeix diversos universos turístics. Per mantenir la màxima consistència, el càlcul principal es basa en l'univers d'allotjaments turístics amb dades disponibles: **13.713.084 turistes** i **37.810.512 pernoctacions**.

PTE = 37.810.512 / 365 = 103.590 persones

estada mitjana implícita = 37.810.512 / 13.713.084 = 2,76 nits

Indicador	Valor
Turistes anuals utilitzats	13.713.084
Pernoctacions utilitzades	37.810.512
Estada mitjana implícita	2,76 nits
PTE estricta	103.590
Població resident	1.713.247
PTE / població resident	6,05%
Població efectiva mitjana	1.816.837
Proporció turística en població efectiva	5,70%

Font: Observatori del Turisme a Barcelona, informe 2025; Idescat, població municipal de Barcelona 2025.

En termes habitacionals, Barcelona tenia **156.009 places turístiques** el 2025. D'aquestes, **61.875** estaven en habitatges d'ús turístic. Per tant, encara que els HUT representaven només **1,31%** del parc total d'habitatges familiars, concentraven el **39,66%** de tota la capacitat turística de la ciutat.

Modalitat	Places	Pes sobre el total
Hotels	76.689	49,16%
Pensions i hostals	6.202	3,98%
Apartaments turístics	765	0,49%
Habitatges d'ús turístic	61.875 (10.632 habitatges)	39,66%
Albergs	10.478	6,72%
Càmpings	0	0,00%
Turisme rural	0	0,00%
Total	**156.009**	**100,00%**

Indicador habitacional	Valor
Places turístiques totals	156.009
PTE / places turístiques	66,40%
Habitatges d'ús turístic	10.632
Places en HUT	61.875
Places mitjanes per HUT	5,82
Habitatges familiars totals	808.751
HUT / habitatges totals	1,31%
Places turístiques / 100 habitatges	19,29
Places HUT / 100 habitatges	7,65
Places HUT / places turístiques totals	39,66%

Font: Observatori del Turisme a Barcelona, places turístiques per tipologia 2025; Idescat, Cens de població i habitatges 2021.

6. Ampliació internacional

6.1. Roma

Roma és el cas internacional més comparable amb Barcelona, perquè les fonts municipals publiquen **arrivi**, **presenze** i **posti letto**. El 2024, Roma Capitale va registrar **22.205.163 arribades** i **51.445.879 presenze**, equivalents a pernoctacions.

PTE = 51.445.879 / 365 = 140.948 persones

estada mitjana = 51.445.879 / 22.205.163 = 2,32 nits

Indicador	Roma 2024
Arribades	22.205.163
Pernoctacions / presenze	51.445.879

Indicador	Roma 2024
PTE	140.948
Població resident	2.747.290
PTE / població resident	5,13%
Població efectiva mitjana	2.888.238
Places / posti letto turístics	185.871
PTE / places turístiques	75,83%
Estructures turístiques totals	33.424
Alloggi per uso turistico	20.418
Alloggi per uso turistico + case vacanza	27.105

Font: Roma Capitale, Annuario statistico del turismo 2024; Comune di Roma, Turismo 2024; ISTAT, població municipal 2024.

Nota: no s'incorpora una ràtio d'habitatges turístics sobre habitatges totals per a Roma perquè en aquesta revisió no s'ha localitzat una xifra oficial d'habitatges totals del Comune di Roma plenament comparable amb el cens espanyol o francès.

6.2. París

París obliga a distingir entre nits hoteleres i registres de **meublés de tourisme**. Per a París intra-muros, INSEE registra **38,553 milions de nits hoteleres** el 2024. La PTE hotelera es calcula així:

PTE hotelera = 38.553.000 / 365 = 105.625 persones

Aquesta xifra no inclou necessàriament totes les estades en lloguer turístic, cases de familiars o allotjament no hoteler. Com a escenari indicatiu, s'hi pot afegir una estimació parcial de nits en **meublés touristiques**, però s'ha de marcar com a estimació i no com a dada oficial plenament tancada per a la ciutat.

PTE hotel + meublés estimats = (38.553.000 + 5.821.058) / 365 = 121.573 persones

Indicador	París ciutat 2024
Nits hoteleres	38.553.000
PTE hotelera	105.625
Població resident	2.084.894
PTE hotelera / població resident	5,07%
Escenari PTE hotel + meublés estimats	121.573
Escenari ampli / població resident	5,83%
Logements totals	1.399.122
Meublés de tourisme registrats	95.344

Indicador	París ciutat 2024
Meublés registrats / logements	6,81%
Meublés declarats com a residència principal	78.301

Font: INSEE, nits hoteleres a París 2024; INSEE, població i logements; Ville de Paris, registre de meublés de tourisme 2024.

Nota: la ràtio de meublés registrats sobre logements no equival a retirada permanent del mercat residencial. La Ville de Paris indica que més del 82% dels registres declaraven residència principal, i des de 2025 el límit general de lloguer turístic de residència principal es va reduir a 90 dies l'any.

6.3. Londres

Londres publica una mesura de demanda molt útil: **visitor nights**. La Greater London Authority indica que el nombre total de nits de visitants a Londres va assolir aproximadament **154 milions** el 2024. Per tant:

PTE = 154.000.000 / 365 = 421.918 persones

Indicador	Londres 2024/2025
Visitor nights 2024	154.000.000
PTE	421.918
Població resident aprox.	9.100.000
PTE / població resident	4,64%
Rooms turístics totals Q1 2025	286.000
Serviced accommodation rooms	174.000
Short-term rental rooms	112.000
Homes aprox.	3.850.000
Rooms turístics / 100 homes	7,43

Font: Greater London Authority / London Datastore, A snapshot of tourist accommodation in London, 2025.

Nota: a Londres la capacitat s'expressa en rooms, no en places. Per tant, no es calcula PTE / places turístiques com a Barcelona, Catalunya o Roma.

6.4. Nova York

Nova York és el cas menys homogeni amb Barcelona perquè la font oficial recent publica **hotel room nights sold**, no person-nights. El 2025, NYC Tourism + Conventions informa de **38,1 milions de room nights venudes** i d'un inventari d'aproximadament **124.000 habitacions hoteleres**.

habitacions hoteleres ocupades equivalents = 38.100.000 / 365 = 104.384 habitacions

Per convertir habitacions a persones cal introduir un supòsit d'ocupants per habitació. El càlcul s'ha de presentar, doncs, com un rang:

Supòsit	PTE hotelera estimada	PTE estimada / població
1,5 persones per habitació	156.575	1,82%
1,7 persones per habitació	177.452	2,07%
2,0 persones per habitació	208.767	2,43%

Indicador	Nova York 2025
Visitants anuals	65.000.000
Hotel room nights sold	38.100.000
Habitacions ocupades equivalents	104.384
Inventari hoteler	124.000
Població resident	8.584.629
Housing units	3.737.632
Hotel rooms / 100 housing units	3,32

Font: NYC Tourism + Conventions, Annual Tourism Performance 2025; U.S. Census/ACS, població i housing units.

Nota: no es calcula un indicador comparable d'habitatges turístics de curta durada perquè el marc regulador de Nova York, especialment la Local Law 18, restringeix de manera severa el lloguer turístic residencial de curta durada i altera la comparabilitat amb Barcelona, París o Roma.

7. Comparativa general

La comparació s'ha de llegir per blocs homogenis. Catalunya, Barcelona i Roma permeten comparar PTE amb places o **posti letto**. París permet una comparació sòlida per a nits hoteleres i una lectura habitacional a partir de registres de **meublés** turístics. Londres permet PTE per **visitor nights**, però capacitat en **rooms**. Nova York permet habitacions ocupades i escenaris de persones per habitació.

Territori	Any	Base	PTE / equiv.	Població	PTE/pobl.
Catalunya	2025	Pernoctacions en allotjaments turístics	270.137	8.210.710	3,29%
Barcelona	2025	Pernoctaci	103.590	1.713.247	6,05%

Territori	Any	Base	PTE / equiv.	Població	PTE/pobl.
		ons en allotjaments turístics			
Roma	2024	Presenze totals	140.948	2.747.290	5,13%
París	2024	Nits hoteleres	105.625	2.084.894	5,07%
París, escenari ampli	2024	Hotel + meublés estimats	121.573	2.084.894	5,83%
Londres	2024	Visitor nights	421.918	9.100.000	4,64%
Nova York	2025	Room nights x 1,7 p./hab.	177.452	8.584.629	2,07%

Territori	Capacitat principal	Indicador habitacional	Advertiment
Catalunya	1.219.223 places turístiques	31,14 places / 100 habitatges	Dada en places: molt comparable internament.
Barcelona	156.009 places turístiques	19,29 places / 100 habitatges	Els HUT són l'1,31% d'habitatges però el 39,66% de places turístiques.
Roma	185.871 posti letto	Habitatge total pendent	Capacitat comparable en places; ràtio habitacional pendent.
París	95.344 meublés registrats	6,81% de logements	Molts són residència principal de lloguer parcial.
Londres	286.000 rooms turístics	7,43 rooms / 100 homes	Els rooms no equivalen a places.
Nova York	124.000 hotel rooms	3,32 hotel rooms / 100 housing units	Hotel rooms i no places; STR residencial no comparable.

La lectura comparativa suggereix cinc conclusions. Primer, Barcelona, Roma i París se situen en un interval semblant de pressió demogràfica turística mitjana: al voltant del 5-6% de la

població resident, amb diferències d'univers estadístic. Segon, Catalunya té una PTE absoluta més gran que Barcelona, Roma o París, però la seva ràtio sobre població és menor per l'escala demogràfica catalana. Tercer, Londres destaca per la magnitud absoluta de la seva PTE, superior a 420.000 persones equivalents, encara que la seva ràtio sobre població sigui més moderada. Quart, Nova York requereix una traducció de **room nights** a persones, per la qual cosa s'ha de presentar com a rang o escenari. Cinquè, la dimensió habitacional altera la interpretació: París té un gran registre de **meublés**; Barcelona té un percentatge municipal d'HUT relativament baix, però aquests HUT representen una fracció enorme de la seva capacitat turística total.

8. Discussió: què aporta el marc dual

8.1. Evitar l'error de comparar fluxos amb estocs

La primera aportació del marc és netejar el llenguatge estadístic. Els turistes anuals no s'han de comparar directament amb residents. La PTE converteix turistes i estades en una unitat d'estoc mitjà comparable amb la població.

Així, Barcelona no s'ha de descriure només com una ciutat d'1,7 milions de residents que rep milions de turistes. En l'univers estricte d'allotjaments turístics, s'ha de descriure com una ciutat que incorpora al voltant de **103.590 persones turístiques mitjanes**, cosa que equival a una mica més del **6%** de la seva població resident.

8.2. Separar presència humana de captura habitacional

La segona aportació és distingir presència humana i captura habitacional. Un habitatge turístic pot estar buit part de l'any i, tot i així, exercir pressió sobre el mercat residencial si queda fora de l'ús residencial ordinari. Per això la PTE i la capacitat habitacional responen a preguntes diferents.

> La PTE respon: quantes persones turístiques hi són presents de mitjana.
>
> K_T i V_HUT responen: quant espai està orientat a l'allotjament turístic.

Aquesta distinció permet evitar una falsa tranquil·litat estadística. Un percentatge baix d'HUT sobre habitatges totals pot ocultar una alta participació d'aquests HUT en la capacitat turística, com passa a Barcelona. A la inversa, un gran registre d'habitatges turístics pot incloure moltes residències principals llogades només una part limitada de l'any, com a París.

8.3. L'estacionalitat com a problema de segon nivell

La PTE anual és una mitjana. Però el turisme és estacional. Per això, per a una segona versió del paper, convindria calcular PTE mensual:

$$PTE_m = N_m / d_m$$

on **N_m** són les pernoctacions del mes i **d_m** els dies del mes. Aquesta extensió permetria comparar la PTE anual amb la PTE d'agost, Setmana Santa, estiu o grans esdeveniments.

9. Límits i línies futures

El primer límit és la comparabilitat internacional. Les ciutats no publiquen les mateixes dades ni les mateixes unitats. Barcelona, Catalunya i Roma permeten treballar amb places; Londres i Nova York utilitzen sovint habitacions; París combina nits hoteleres amb registres de **meublés**. Per tant, el paper ha d'evitar rànquings simplistes i explicitar la unitat estadística de cada ciutat.

El segon límit és territorial. Els indicadors municipals o autonòmics oculten concentracions de barri. Un **1,31%** d'HUT sobre habitatges a Barcelona pot ser una xifra baixa a escala municipal i, alhora, un fenomen intens en barris centrals concrets.

El tercer límit és temporal. Algunes dades d'habitatge provenen del cens de 2021, mentre que les dades turístiques són de 2024 o 2025. Per a un article acadèmic tancat caldria actualitzar totes les sèries o justificar l'ús de dades estructurals.

El quart límit és la població no pernoctant. Els excursionistes, creueristes sense nit, assistents a esdeveniments i visitants de dia no apareixen en la PTE basada en pernoctacions. Es poden incorporar mitjançant una equivalència horària:

> ETE = suma d'hores de presència excursionista / (24 x 365)[6]

Finalment, el marc es pot ampliar cap a una Població Efectiva Equivalent del Territori (PEET):[7]

> PEET = PR + PTE + ETE + població commuter + estudiants temporals + altres temporals

Aquesta ampliació permetria passar d'una teoria del turisme a una teoria general de la càrrega poblacional efectiva de les ciutats contemporànies.

10. Conclusió

El turisme s'ha de mesurar simultàniament com a població i com a capacitat habitacional. La Població Turística Equivalent permet traduir un flux anual de pernoctacions en una població mitjana present. La capacitat habitacional turística permet mesurar l'espai estructuralment orientat al turisme.

A Catalunya, la PTE de 2025 va ser de **270.137 persones**, un **3,29%** de la població resident. A Barcelona ciutat, la PTE estricta en allotjaments turístics va ser de **103.590 persones**, al voltant del **6,05%** de la població resident. Però la dimensió habitacional mostra una altra capa: a Barcelona, els HUT són només l'**1,31%** del parc total d'habitatges familiars, tot i que concentren gairebé el **40%** de les places turístiques de la ciutat.

---

[6] **Equivalent Turístic Excursionista (ETE)** és una extensió proposada aquí per convertir visitants de dia en una població equivalent anual mitjançant hores de presència.

[7] **Població Efectiva Equivalent del Territori (PEET)** és una extensió proposada aquí per agregar residents, turistes equivalents, excursionistes equivalents i altres poblacions temporals en un indicador de càrrega territorial efectiva.

La conclusió central és que no n'hi ha prou amb dir quants turistes arriben. Cal preguntar quants hi són presents i quant espai s'organitza per allotjar-los. La primera pregunta és demogràfica; la segona, habitacional. Juntes permeten una teoria més precisa de la ciutat turística.

Bibliografia i fonts

Ministeri de Medi Ambient. *Environmental Profile of Spain 2009*. Indicador *Tourist Population Equivalent*. https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/informacion-ambiental-indicadores-ambientales/2_12Tourism_tcm30-185383.pdf

Generalitat de Catalunya, Direcció General de Turisme. *Dades d'afluència als allotjaments turístics de Catalunya. Any 2025*. https://empresa.gencat.cat/web/.content/20_-_turisme/coneixement_i_planificacio/estadistiques/documents/TDS_infografia_allotjaments_2025.pdf

Idescat. Capacitat d'allotjaments turístics de Catalunya, 2025. https://idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15517

Idescat. *Cens de població i habitatges 2021. Habitatges familiars. Catalunya i Barcelona*. https://www.idescat.cat/pub/?id=censph&n=30&t=202100

Idescat. Població de Catalunya. Estimacions de població a 1 de gener de 2026. https://www.idescat.cat/indicadors/?id=basics&n=10328

Observatori del Turisme a Barcelona. *Informe de actividad turística 2025. Barcelona ciudad*. https://observatoriturisme.barcelona/wp-content/uploads/2026/02/2025_Capsula-1-IAOTB-1.pdf

Roma Capitale. *Annuario statistico del turismo 2024*. https://www.comune.roma.it/web-resources/cms/documents/08_Turismo_Annuario_2024_agg_GIUGNO_2025.pdf

Comune di Roma. *Turismo 2024: strutture e posti letto*. https://www.comune.roma.it/web-resources/cms/documents/Turismo_2024_RC.pdf

ISTAT. *Censimento e dinamica della popolazione, anno 2024*. https://www.istat.it/comunicato-stampa/censimento-e-dinamica-della-popolazione-anno-2024/

INSEE. *Nuitées totales dans l'hôtellerie. Paris, 2024*. https://www.insee.fr/fr/statistiques/serie/010607170

INSEE. Població i logements. Commune de Paris. https://www.insee.fr/fr/statistiques

Ville de Paris. *Conseil de Paris, décembre 2024: meublés de tourisme et limite de 90 jours*. https://www.paris.fr/pages/les-temps-forts-du-conseil-de-paris-de-decembre-2024-29622

Greater London Authority / London Datastore. *A snapshot of tourist accommodation in London*, 2025. https://data.london.gov.uk/blog/a-snapshot-of-tourist-accommodation-in-london/

NYC Tourism + Conventions. *2025 visitation and annual hotel performance*. https://business.nyctourism.com/press-media/press-releases/NYC-Tourism-Annual-Report-March-2026

U.S. Census Bureau / ACS. Població i housing units de Nova York. https://data.census.gov/

NYC Office of Special Enforcement. Short-term rental registration law / Local Law 18. https://www.nyc.gov/site/specialenforcement/registration-law/registration.page